

תת"ע 11714/12/18 - מדינת ישראל נגד אמיר לואיס שמש

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

תתע"א 11714-12-18 מדינת ישראל נ' שמש אמיר
לואיס

תת"ע 12683-01-19 מדינת ישראל נ' שמש

תת"ע 12677-01-19 מדינת ישראל נ' שמש

בפני כבוד השופטת שרית זוכוביצקי-אורי
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אמיר לואיס שמש

הנאשם

גזר דין

העבירה והעבר

הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בשלושה כתבי אישום.

כתב אישום אחד מייחס לנאשם עבירה של נהיגה בזמן פסילה בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "פקודת התעבורה").

על-פי עובדות כתב האישום בתאריך 3.12.2018 נהג הנאשם בזמן פסילה שהושתה עליו בבית המשפט לתעבורה בירושלים ביום 26.12.2017 בהיעדרו ובהיעדר בא כוחו כאשר הודעלו על הפסילה ביום 25.10.2018.

כתב אישום שני מייחס לנאשם עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה בניגוד לסעיף 10(א) לפקודה.

על-פי עובדות כתב האישום בתאריך 25.10.2018 נהג הנאשם ברכב כאשר תוקף רישיון הנהיגה שלו פקע בתאריך 13.3.2013.

כתב אישום שלישי מייחס לנאשם עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה בניגוד לסעיף 10(א) לפקודה.

על-פי עובדות כתב האישום בתאריך 22.11.2018 נהג הנאשם ברכב כאשר תוקף רישיון הנהיגה שלו פקע בתאריך 15.5.2013.

הנאשם יליד 1991, הוציא רישיון נהיגה בשנת 2011 וצבר לחובתו 4 הרשעות תעבורה.

עמוד 1

בשנת 2017 הורשע הנאשם בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה והושתו עליו 6 חודשי פסילה, 6 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים שהינם ברי הפעלה בתיק שבפניי וקנס. בשנת 2014 הורשע הנאשם בשתי עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף והושתו עליו פסילה, פסילה על תנאי וקנס.

דהיינו, זוהי הרשעתו הראשונה של הנאשם בעבירה של נהיגה בזמן פסילה והרשעתו הרביעית והחמישית בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף.

לחובת הנאשם עבר פלילי הכולל 5 הרשעות בגין עבירות אלימות, סמים והסגת גבול.

ראיות לעונש

המאשימה הגישה גיליונות רישום פלילי ותעבורתי של הנאשם.

הנאשם הגיש מסמכים רפואיים ואביו העיד מטעמו באשר למצבו הרפואי ולנסיבותיו האישיות.

תסקיר שירות המבחן

הנאשם בן 28 שנים, נשוי ואב לתינוקת כבת שנתיים, אינו עובד ומתגורר עם משפחתו במעלה אדומים. מגיל צעיר חבר הנאשם לנוער שולי ובעייתי והסתבך בפלילים, דבר שמנע ממנו להתגייס לצבא. לפני כשנה עבר תאונת עבודה קשה במסעדה שבה עבד שהביאה לקטיעת אצבעותיו ולפגיעה עצבית, וכן לפגיעה בתפקודו ובמצבו הנפשי. שירות המבחן התרשם כי מדובר בנאשם בעל מערכת ערכים תקינה בבסיסה ושאיפה לנהל אורח חיים נורמטיבי. הנאשם לקח אחריות מסוימת על מעשיו וביטא חרטה על האופן בו פעל ומסר כי משלם בגין המעשים מחירים הפוגעים לא רק בו אלא גם בבני משפחתו, דבר המהווה עבורו מוטיבציה לערוך שינוי בהתנהגותו ולפעול באופן אחראי ושומר חוק. שירות המבחן התרשם כי הנאשם ממוקד בדאגה ובטיפול בעצמו ובמשפחתו. יחד עם זאת, התרשם שירות המבחן כי הנאשם נוטה לצמצם את חומרם והשלכותיהם של מעשיו, מתקשה לבחון את דפוסיו הבעייתיים ומחזיק בעמדה מצמצמת. לאור זאת ולנוכח אי גילוי בשלות מצדו של הנאשם להיתרם כיום מהתערבות טיפולית נמנע שירות מבחן מהמלצה טיפולית בעניינו. שירות המבחן בחן אפשרות להתאמת הנאשם לביצוע עבודות לתועלת הציבור, אך מאחר שמסר כי יתקשה לבצע עונשו זה בשל מצבו הרפואי נמנע שירות המבחן מהמלצה עונשית בעניינו.

טיעוני המאשימה לעונש

המאשימה ביקשה להשית על הנאשם מאסר בפועל שלא יפחת מ-60 ימים, מאסר על תנאי, פסילה שלא תפחת מ-8 חודשים תוך הפעלה פסילה על תנאי של 6 חודשים במצטבר (סה"כ 14 חודשים), פסילה על תנאי וקנס.

לטענת המאשימה מתחם הענישה בעבירה של נהיגה בפסילה מתחיל מעונש מאסר של 15 ימים ועד מספר חודשי מאסר ברף הגבוה.

המאשימה הוסיפה כי מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם נוטה לצמצם את חומרם המעשים והשלכותיהם, מתקשה לבחון דפוסים בעייתיים העומדים ברקע אינו מגלה בשלות להיתרם להליך הטיפול ואין המלצה טיפולית בעניינו.

המאשימה ציינה כי הנאשם טרם הסדיר את רישיון הנהיגה שברשותו וטרם ריפא את הפגם.

טיעוני הנאשם לעונש

ב"כ הנאשם טענה כי הנאשם איננו אדם רגיל ובריא שמבצע עבירות חוזרות. לטענתה מסלול חייו של הנאשם השתנה בשל תאונת עבודה קשה שעבר ומאותו היום נמצא בייסורים של אשפוזים וטיפולים, מטופל בתדירות יומית במרכז לאשפוז ועבר הליך רפואי נגד כאבים בשל סף כאב גבוה.

אשר לתסקיר שירות המבחן טענה ב"כ הנאשם כי מדובר בתסקיר שטחי שאינו מתאר נכונה את מצב הדברים, שכן שירות המבחן לא הבין את עומק בעייתו הרפואית של הנאשם. יחד עם זאת, תסקיר שירות המבחן תיאר כי הנאשם הודה ומבטא חרטה וכי עצם ההליך הפלילי מהווה עבורו גורם מרתיע.

לטענתה ענישה בדמות מאסר בפועל או ביצוע עבודות שירות אינה רלוונטית לנאשם בשל מצבו הבריאותי הנוכחי.

ב"כ הנאשם ביקשה כי בית המשפט יסתפק בהפעלת עונש הפסילה המותנית והטלת ענישה מותנית צופה פני עתיד.

הנאשם תיאר בפני את מצבו הרפואי המורכב וכי הוא נמצא בטיפול יום בירושלים.

חומרת העבירה ומתחם הענישה

עבירות של נהיגה בפסילה ונהיגה ללא רישיון נהיגה תקף הינן מעבירות התעבורה החמורות הטומנות בחובן סיכון רב לציבור עוברי הדרך. בהיות עבירת נהיגה בפסילה עבירה בעלת יסוד נפשי בניגוד למרבית עבירות התעבורה, היא מגלמת בתוכה זלזול מופגן ברשויות החוק שהטילו את הפסילה ומסוכנות.

מקובל כי במקרים בהם חברו מספר עבירות ליצור מתחם ענישה לכלל האירוע ולכל העבירות יחדיו, שכן חומרתן של העבירות עולה בהצטרפותן יחד.

הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהעבירות בהן הורשע הנאשם הם שמירה על בטיחותם של משתמשי הדרך, חייהם וגופם, לרבות שמירה על הסדר הציבורי וכיבוד החלטות בית המשפט. בהתנהגותו העמיד הנאשם את הציבור בסיכון מוגבר בכך שנהג בעת שהוא נתון בפסילה כאשר תוקף רישיונו פקע מזה שנים ארוכות.

בתי המשפט בערכאות השונות עמדו על חומרתה של עבירת נהיגה ללא רישיון נהיגה וכפי שקבע כב' השופט רובינשטיין ברע"פ 2666/12 **אמיר עטאללה נ' מדינת ישראל** מיום 23.4.2012:

"...נהיגה בלי רישיון משמעה הסטטוטורי נהיגה ללא כישורי נהיגה, וממילא סיכון הזולת. ומעבר לכך נאמר לא אחת כי משמעות נהיגה כזאת, בהיעדר ביטוח היא גם הטלת פיצוי הנפגעים על הציבור".

בעפ"ת 42946-08-11 **מסארוה נ' מדינת ישראל** מיום 23.10.11 קבעה כב' השופטת נגה אהד:

"על בתי המשפט להילחם מלחמת חורמה בנהגים בלתי מורשים. נהיגה על ידי בלתי מורשה כמותה כעליה על כלי רצח, נהיגה בו בנתיב נסיעה כמעט כמו שימוש ב"רולטה רוסית" ... נהגים בלתי מורשים חייבים להיות מורחקים מהכביש לתקופה ארוכה".

על חומרתה של עבירת נהיגה בפסילה נכתב רבות, וכפי שציין כב' השופט לוי ברע"פ 6115/06 **מדינת ישראל נ' אבו-**

"נדמה כי אין צורך להרחיב אודות החומרה הכרוכה בנהיגה בזמן פסילה. בביצוע מעשה כזה מסכן הנהג, שכבר הוכיח בעבר כי חוקי התעבורה אינם נר לרגליו, את שלום הציבור - נהגים והולכי רגל כאחד; הוא מבטא זלזול בצווים של בית-המשפט; הוא מוכיח, כי לא ניתן להרחיק אותו נהג מהכביש כל עוד הדבר תלוי ברצונו הטוב".

בעניין אבו לבן נקבע כי לא בכדי קבע המחוקק בצידה של עבירת הנהיגה בפסילה עונש מאסר ולשם הטלת עונש מאסר בפועל אין צורך בקיומו של מאסר על תנאי בר הפעלה או בעבר הכולל מאסר על תנאי.

להלן פסקי דין מהם ניתן ללמוד על מתחם הענישה בעבירות בהן הורשע הנאשם.

בפ"ל 4814-01-13 **מדינת ישראל נ' קראמה** מיום 13.3.13, הורשע נאשם בעבירות של נהיגה בפסילה, נהיגה ללא רישיון תקף משך 6 שנים וללא ביטוח חובה. לנאשם עבר פלילי ותעבורתי הכולל עבירות דומות. על הנאשם הושתו מאסר בפועל למשך 4 חודשים, מאסר על תנאי של 10 חודשים למשך שלוש שנים, פסילה למשך שנתיים, פסילה על תנאי של שלוש שנים למשך שלוש שנים, וקנס של 1,500 ₪.

בפ"ל 2176-09-15 **מדינת ישראל נ' חיים כהן** מיום 24.12.2015 הורשע הנאשם, בהתאם להודאתו, בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף ושימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח בת תוקף. לחובת הנאשם 106 הרשעות תעבורה וביניהן 6 הרשעות קודמות בגין עבירה של נהיגה ללא רישיון תקף. בית המשפט קבע כי מתחם הענישה ההולם לעבירות אלו מתחיל ממאסר בפועל ועד 20 חודשי מאסר וכן פסילה המתחילה משנתיים ועד 5 שנים. בית המשפט דחה את טיעונו של הנאשם באשר למצבו הרפואי שכן עובדה זו הועלתה רק לאחר שלב הטיעונים לעונש. על המבקש הושתו 15 חודשי מאסר בפועל תוך הפעלת המאסר המותנה שעמד לחובתו באופן שבו 3 חודשים ירוצו במצטבר, פסילה למשך שנתיים תוך הפעלת עונש פסילה של 6 חודשים, ומאסר על תנאי של 8 חודשים למשך 3 שנים. ערעורו של הנאשם לבית המשפט המחוזי נדחה כמו גם בקשתו לרשות ערעור בבית המשפט העליון.

בפ"ל 7532-03-18 **מדינת ישראל נ' שמעון סיסו (עציר)** מיום 16.5.2018 הורשע הנאשם בהתאם להודאתו, בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף לסוג הרכב ונהיגה ללא ביטוח. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם בעבירות אלו נע בין מאסר קצר בדרך של עבודות שירות ועד 20 חודשי מאסר בפועל ופסילת רישיון בין מספר חודשים ועד 4 שנים וכן עונשים נלווים. על הנאשם בעל עבר תעבורתי הכולל 85 הרשעות ביניהן הרשעות בעבירות של נהיגה ללא רישיון הושתו 8 חודשי מאסר בפועל, 7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים וקנס. ערעורו של הנאשם כנגד גזר הדין נדחה.

בפ"ל 7186-12-17 **מדינת ישראל נ' עלקם** מיום 17.7.2018 הורשע הנאשם, בהתאם להודאתו, בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף ונהיגה ללא פוליסת ביטוח בת תוקף. לחובת הנאשם 7 הרשעות קודמות בגין עבירות תעבורה וביניהן עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף. בית המשפט קבע כי מתחם הענישה ההולם לעבירות אלו מתחיל ממאסר קצר שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות ועד מאסר בפועל למשך שבועות או חודשים ספורים.

מהמקובץ עולה כי מתחם הענישה בעבירות בהן הורשע הנאשם נע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 20 חודשי מאסר, פסילה הנעה בין 6 חודשים ועד 5 שנים, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי קנס ולעיתים אף התחייבות צופה פני עתיד.

העונש המתאים לנאשם

העונש בתוך מתחם הענישה נקבע בהתאם לעברו התעבורתי והפלילי של הנאשם, להרשעות בעבירות דומות וכן בהתחשב בנסיבותיו האישיות. עקרון נוסף בקביעת העונש הוא עקרון הדרגתיות בענישה.

כאשר מדובר בעבירה חוזרת ובהרשעה במספר עבירות, נוטים בתי המשפט להשית מאסר בפועל גם כאשר אין מאסר על תנאי בר הפעלה. במקרה זה נע העונש בתוך מתחם הענישה בין מספר חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות לבין מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה, פסילה ממושכת לרוב מעל שנתיים והכל תלוי בעברו הפלילי והתעבורתי של הנאשם, בסיכויי השיקום ובמספר העבירות בהן הורשע.

בקביעת העונש על בית המשפט לשים לנגד עיניו את הציבור שנתון לסיכון אם ישוב הנאשם לנהוג ללא רישיון תקף כשכשירותו לנהוג מוטלת בספק ובהעדר ביטוח לנהיגתו. לעניין זה יפים דברי כב' השופטת קסלטי בפ"ל (י-ם) 86-07-12 **מדינת ישראל נ' גאוני** מיום 17.2.13:

"על אף שאני רוצה מאוד להאמין לנאשם שלא יחזור לסורו, הוא יצטרך להוכיח זאת, רק לאחר שירצה עונש מאסר בתיק הנוכחי. בכל פעם שהנאשם עומד לדין והמאשימה דורשת מאסר בפועל, הוא עותר לרחמי בית המשפט על ילדיו התלויים בו, אולם הוא עצמו שוכח את אחריותו כלפיהם בעת שחוזר ועובר עבירות אלו. בנסיבות הללו לא מצאתי לנכון להאריך התנאים כי אם להפעילם".

נוכח מספר העבירות ועברו התעבורתי של הנאשם מצאתי למקמו ברף הנמוך- בינוני של מתחם הענישה. מדובר בנאשם הנהוג ללא רישיון נהיגה בפעם הרביעית והחמישית ובפסילה זו הפעם הראשונה. על אף העונשים שהושתו עליו בעבר בגין עבירות תעבורה דומות ועל אף העונש המותנה המרחף מעל לראשו הוא אינו נרתע מלשוב ולבצען.

יחד עם זאת, אני סבורה כי יש לתת משקל משמעותי למצבו הבריאותי המורכב של הנאשם, כפי שהשתקף מהמסכים הרפואיים שהוגשו, מעדותו של אביו ומדבריו שלו, וכן לעקרון הדרגתיות בענישה ולכך שלא הושתו על הנאשם בעבר עונשי מאסר בפועל או מאסר מותנה.

נוסף לכך, מצאתי להטיל על הנאשם פסילה שתהלום את כל העבירות בהן הורשע, את חומרתן ואת העובדה כי מדובר בעבירות חוזרות.

לחומרה לקחתי בחשבון את חומרת העבירות והסיכון העולה מהן ואת עברו התעבורתי הכולל הרשעות בעבירות דומות.

לקולה התחשבתי בעובדה שהנאשם הודה וחסך מזמנו של בית המשפט, במצבו הבריאותי ובנסיבותיו האישיות.

בשל מצבו הבריאותי ובשל העובדה כי הנאשם לא עובד מזה תקופה ארוכה הטלתי על הנאשם קנס מופחת בנוסף להתחייבות כספית משמעותית.

לפיכך, אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

1. אני מצווה על מאסרו של הנאשם בפועל למשך 10 ימים.

על הנאשם להתייצב לריצוי עונש המאסר בימ"ר ניצן אזור התעשייה הצפוני רמלה, ביום 15.12.19 בשעה 09:00 כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טל': 08-9787377, 08-9787336.

2. אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 4 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, אם יעבור על הוראות סעיף 67 ו/או 10(א) לפקודת התעבורה תשכ"א-1961, שעניינם נהיגה בפסילת רישיון או נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף (למעט רישיון נהיגה שפקע מסוג ברירת משפט).

3. פסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 10 חודשים.

הנאשם פטור מהפקדת רישיון נהיגה.

המזכירות תחשב מועד הפסילה ממועד הפסילה עד תום ההליכים.

תשומת לב הנאשם לכך שהעונש המקובל על נהיגה בזמן פסילה הוא מאסר בפועל.

4. אני מורה על הפעלת פסילת רישיון למשך 6 חודשים, כפי שנפסק על תנאי ע"י בימ"ש לתעבורה בת"א בתיק 11217-12-17 ביום 26.12.17 לריצוי באופן מצטבר.

משרד הרישוי יאפשר לנאשם לקבל שיעורי נהיגה בלוויית מורה מוסמך ואף לגשת למבחן עיוני ומעשי בתקופת הפסילה.

5. פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 8 חודשים, וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

6. תשלום קנס בסך 500 ₪, אשר ישולם ב-2 תשלומים חודשיים, החל מיום 10.12.2019.

7. הנאשם יחתום היום על התחייבות בסך 3,000 ₪ להימנע מעבירות בניגוד להוראות סעיף 67 ו/או 10(א) לפקודת התעבורה תשכ"א-1961, שעניינם נהיגה בפסילת רישיון או נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף (למעט רישיון נהיגה שפקע מסוג ברירת משפט) וזאת למשך שנתיים מהיום. לא יחתום הנאשם על התחייבות ייאסר למשך 10 ימים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ד תשרי תש"פ, 23 אוקטובר 2019, בנוכחות הצדדים.